

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(7)
กิตติกรรมประกาศ	(10)
สารบัญตาราง	(18)
สารบัญแผนภูมิภาพ	(19)
บทที่	
1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
3. ขอบเขตของการศึกษา	8
4. สมมติฐานของการศึกษา	8
5. วิธีการดำเนินการศึกษา	9
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการได้สัญชาติไทย ของบุคคลบนพื้นที่สูงภายใต้กฎหมายสัญชาติ อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษยชน	11
1. แนวคิดและพัฒนารองเรื่องสิทธิมนุษยชน	11
1.1 แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิธรรมชาติ	11
1.2 แนวคิดทางศาสนา	16
1.2.1 ศาสนาคริสต์	16
1.2.2 ศาสนาอิสลาม	17
1.2.3 พุทธศาสนา	18
1.3 แนวคิดในสังคมไทย	19

บทที่

หน้า

1.3.1 สมัยสุโขทัย.....	19
1.3.2 สมัยอยุธยา.....	21
1.3.3 สมัยรัตนโกสินทร์.....	22
1.4 พัฒนาการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน.....	24
1.4.1 มหากฎบัตรแมกนาการ์ตา (Magna Carta).....	24
1.4.2 คำประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา (The American Declarations of Independence).....	26
1.4.3 คำประกาศปฏิญาแห่งสิทธิของบุคคลและพลเมือง ค.ศ. 1789 ของฝรั่งเศส (French de Clarations of the Rights of Man and Citizen).....	28
1.5 การจัดทำปฏิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration on Human Rights 1948).....	29
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.....	39
3. หลักการพื้นฐานในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน.....	43
3.1 หลักประชาธิปไตย (Democratic Principle).....	44
3.2 หลักนิติรัฐ (Rule of Law Principle).....	44
3.3 หลักการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือ หลักความเสมอภาค (Equity).....	48
3.4 หลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย.....	53
3.5 อำนาจที่กฎหมายมอบให้องค์กรของรัฐ.....	54
3.5.1 อำนาจผูกพัน (Mandatory Power).....	54
3.5.2 อำนาจดุลยพินิจ (Discretionary Power).....	55
3.5.3 การใช้กฎหมายและดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง....	56
4. การจัดตั้งสถาบันคุ้มครองสิทธิมนุษยชน.....	59
4.1 สถาบันคุ้มครองสิทธิมนุษยชนระดับสากล.....	60

บทที่	หน้า
4.2 สถาบันคุ้มครองสิทธิมนุษยชนระดับชาติ.....	63
4.3 ผู้ตรวจการรัฐสภา (Ombudsman).....	64
4.4 สถาบันคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย.....	66
3 มาตราการทางกฎหมายเกี่ยวกับสัญชาติ.....	71
1. บ่อเกิดของกฎหมายสัญชาติ.....	71
1.1 บ่อเกิดตามกฎหมายภายใน.....	71
1.2 บ่อเกิดตามกฎหมายระหว่างประเทศ.....	72
2. การกำหนดวิธีการให้สัญชาติโดยข้อเท็จจริง.....	72
2.1 การสืบสายโลหิตจากผู้มีสัญชาติของรัฐ โดยการเกิด (Jus Sanguinis).....	73
2.2 การเกิดในดินแดนของรัฐ (Jus Soli).....	74
2.3 การมีภูมิลำเนาถาวรอยู่ในรัฐของผู้ให้สัญชาติ.....	75
3. กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสัญชาติ.....	75
3.1 อนุสัญญาแห่งกรุงเฮกว่าด้วยการจัดกันแห่ง กฎหมายสัญชาติ ค.ศ. 1930.....	75
3.2 อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติ ว่าด้วยการลดความไร้สัญชาติ (United Nation Convention on the Reduction of Statelessness 4 December 1954).....	76
3.3 ข้อตกลงระหว่างประเทศในการกำหนดสถานะของบุคคล ไร้สัญชาติ (Convention Relating to the Status of Stateless Person, New York 1954).....	78
4. หลักเกณฑ์ในการบัญญัติกฎหมายสัญชาติ ของบุคคลธรรมดา.....	79
5. หลักกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของไทย.....	83
5.1 ประวัติกฎหมายสัญชาติของไทย.....	84
5.1.1 สมัยกรุงศรีอยุธยา.....	85

บทที่	หน้า
5.1.2 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น	86
5.1.3 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนปลาย.....	86
6. หลักเกณฑ์การได้สัญชาติไทยของบุคคลธรรมดา.....	96
6.1 การได้สัญชาติไทยโดยการเกิด.....	96
6.2 การได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิด	96
7. ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย.....	99
8. ประวัติความเป็นมาของบุคคลบนพื้นที่สูง.....	107
8.1 บุคคลบนพื้นที่สูง ผู้ที่สำคัญในประเทศไทย	108
8.2 กระบวนการพิจารณาให้สัญชาติไทยแก่บุคคล บนพื้นที่สูงในช่วงเวลาดังแต่ พ.ศ. 2500-2539.....	115
9. ความเป็นมาของคณวณอพยพและนโยบายของรัฐ ในการพิจารณาให้สัญชาติไทย.....	127
9.1 ประเภทของคณวณอพยพ.....	127
9.2 คณวณอพยพกับนโยบายความมั่นคงของชาติ	128
9.3 ขั้นตอนการยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยของบุตร-หลาน คณวณอพยพที่เกิดในประเทศไทย	131
9.4 กฎหมายสัญชาติของเวียดนามให้คนเกิด นอกอาณาเขตได้สัญชาติ.....	132
4 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของบุคคลพื้นที่สูง และคณวณอพยพในการได้สิทธิถือสัญชาติไทย.....	134
1. ปัญหาในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดสถานะของ บุคคลบนพื้นที่สูงก่อนพิจารณาให้สัญชาติไทย.....	134
1.1 หลักกฎหมายที่ใช้เป็นหลักฐานรับรองสถานะ ของบุคคลบนพื้นที่สูง	135
1.2 การจำแนกบุคคลพื้นที่สูงตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ	136

1.3 การจำแนกบุคคลบนพื้นที่สูงตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง.....	136
1.4 วิธีการจัดทำเอกสารพิสูจน์ตนของบุคคลบนพื้นที่สูงที่เกิด ในประเทศไทยก่อนการพิจารณาให้สัญชาติไทย (Identification paper).....	140
1.5 การแบ่งประเภทของบุคคลบนพื้นที่สูงภายใต้กฎหมาย ว่าด้วยสัญชาติและกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง	145
1.6 ภูมิฐานะของบุคคลบนพื้นที่สูงใช้กำหนดสถานะบุคคลตาม เงื่อนไขของพระราชบัญญัติว่าด้วยคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522	148
2. ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ก่อนพิจารณาให้สัญชาติแก่บุคคลบนพื้นที่สูง ในประเทศไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง	153
2.1 ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติ.....	153
2.2 ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงทางของ ชุมชนบนพื้นที่สูง.....	155
2.3 การพิจารณาให้สัญชาติแก่บุคคลบนพื้นที่สูง เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคง แห่งชาติกับสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน	156
3. ปัญหากฎหมายในกระบวนการพิสูจน์สัญชาติของบุคคลพื้นที่สูง.....	162
4. ปัญหาการตีความเกี่ยวกับการใช้ข้อความหรือถ้อยคำใน กฎหมายว่าด้วยสัญชาติกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ พ.ศ. 2543	166
5. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยของบุตร ที่เกิดในประเทศไทยของบุคคลบนพื้นที่สูงภายใต้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ฉบับเก่าและฉบับปัจจุบัน	178

บทที่

หน้า

5.1 ปัญหาการได้สัญชาติไทยตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337.....	178
5.2 ปัญหาการได้สัญชาติอย่างมีเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติ สัญชาติ พ.ศ. 2508 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 7, มาตรา 7 ทวิ และมาตรา 11.....	181
5.3 ปัญหาเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทย และการพิสูจน์สถานะ บุคคลของบุตรที่เกิดในประเทศไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง ที่เกิดระหว่าง 10 เมษายน 2456 ถึง 13 ธันวาคม 2515 ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการพิจารณา ลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2543 ข้อ 11.....	189
5.4 ปัญหาในการอนุมัติคำร้องให้บุคคลบนพื้นที่สูงลงรายการ สัญชาติและการใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่ง ตามระเบียบ สำนักทะเบียนกลางฯ พ.ศ. 2543 ข้อ 21 ข้อ 24 ข้อ 32 และข้อ 34	195
6. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับกรให้สัญชาติของคนอุทธรณ์ ภายใต้เงื่อนไขกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ พ.ศ. 2508 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 7 มาตรา 7 ทวิ และมาตรา 11.....	204
7. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการได้สัญชาติของเด็กภายใต้ เงื่อนไขกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของไทยและ กฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยเป็นรัฐภาคี.....	207
7.1 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989.....	207
7.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ ทางการเมือง ค.ศ. 1966.....	208

บทที่

หน้า

8. ปัญหาการไม่ได้รับสิทธิหรือการขอรับบริการจากรัฐในด้านต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการที่ยังไม่ได้สัญชาติไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง	211
8.1 นโยบายด้านความมั่นคงเป็นอุปสรรคต่อการร้องขอ ใช้สิทธิก่อตั้งครอบครัวของบุคคลไร้สัญชาติ	212
8.2 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการยอมรับสิทธิในการถือครอง ที่ดินของเอกชนคนต่างด้าวในประเทศไทย	212
8.3 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ของบุคคลบนพื้นที่สูง	217
8.4 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และชั้นอุดมศึกษาของบุคคลบนพื้นที่สูง	222
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	225
1. บทสรุป	225
2. ข้อเสนอแนะ	231
ภาคผนวก	
ก พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.2508 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535	248
ข ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337	253
ค ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการลงรายการสถานะบุคคล ในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. 2543	256
ง คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 10/2525 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ แก้ไขปัญหาความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับ ปัญหาชาวเขาและการปลูกฝิ่น	272
จ เอกสารการประชุมคณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ 46 ปี ค.ศ. 1995	276
บรรณานุกรม	281
ประวัติผู้เขียน	289